

Dosarul nr. 2r-818/18

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (D. Bosfi)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (V. Movilă, N. Veleva, E. Dvurecenschi)

DECIZIE

24 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tatiana Vieru
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Prascovia Sibova,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Sibova,
Dmitri Sibov și Valentina Trohina împotriva Prascoviei Sibova, notarul Rita Jîntica,
intervenient accesoriu Serghei Belicci cu privire la atribuirea cotelor-părți ideale din
bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, prin care a
fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și
restituită cererea de apel,

c o n s t a t ă:

La 20 martie 2018, Tatiana Sibova, Dmitri Sibov și Valentina Trohina au depus
cerere de chemare în judecată împotriva Prascoviei Sibova, notarul Rita Jîntica,
intervenient accesoriu Serghei Belicci cu privire la atribuirea cotelor-părți ideale din
bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Solicită reclamantii atribuirea cotelor-părți ideale din apartamentul XXXXX și
anume $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală reclamantei Tatiana Sibova, $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală
reclamantului Dmitri Sibov și $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală reclamantei Valentina Trohina,
precum și atribuirea $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală ce aparține defunctului Gheorghe Sibov între
moștenitori și anume Tatianei Sibova a $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală; lui Dmitri Sibov $\frac{1}{12}$
cotă-parte ideală și Prascoviei Sibova $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală, obligarea notarului Rita
Jîntica de a elibera reclamantei Tatiana Sibova, certificatul cu privire la deținerea
dreptului de proprietate asupra cotei-părți din proprietatea comună în devălmășie, 10
% cotă-parte socială din SRL „Adamant”, determinarea cotei-părți ideale de 10 % din
SRL „Adamant” ce aparține defunctului Sibov Gheorghe între moștenitorii legali și
anume Tatianei Sibova - 3,33 %, lui Dmitrii Sibov -3,33 % și Prascoviei Sibova - 3,33
%; obligarea notarului Rita Jîntica de a elibera reclamantei Tatiana Sibova și

reclamantului Dmitrii Sibov certificat de moștenitor legal pentru fiecare și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 05 iunie 2018 a Judecatoriei Cahul, sediul Central a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Sibova, Dmitrii Sibov și Valentina Trohina cu privire la atribuirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

S-a dispus atribuirea cotelor-părți din apartamentul XXXXX, după cum urmează: $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală Tatianeii Sibova, $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală lui Dmitri Sibov, $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală Valentinei Trohina și $\frac{1}{4}$ cotă-parte ideală lui Gheorghi Sibov.

S-a dispus atribuirea din cota-parte de $\frac{1}{4}$ ce îi revine defunctului Gheorghi Sibov din bunul imobil, după cum urmează: $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală Tatianeii Sibova, $\frac{1}{12}$ cotă-parte lui Dmitri Sibov și $\frac{1}{12}$ cotă-parte Prascoviei Sibova.

S-a dispus atribuirea din cota-parte de 10 % din capitalul SRL „Adamant”, ce îi aparține defunctului Gheorghi Sibov după cum urmează: 3,33% cotă-parte socială Tatianeii Sibova, 3,33% cotă-parte socială lui Dmitri Sibov și 3,33% cotă-parte socială Prascoviei Sibova.

A fost obligat notarul Rita Jîntica de a elibera Tatianeii Sibova, certificatul privind deținerea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra a 10% cotă-parte din capitalul social al SRL „Adamant”.

A fost obligat notarul Rita Jîntica de a elibera Tatianeii Sibova, certificatul de moștenitor legal asupra cotei-părți de 3,33% din capitalul social al SRL „Adamant”.

A fost obligat notarul Rita Jîntica de a elibera lui Dmitri Sibov, certificatul de moștenitor legal asupra cotei-părți de 3,33% din capitalul social al SRL „Adamant”.

A fost obligat notarul Rita Jîntica de a elibera Tatianeii Sibova, certificatul de moștenitor legal asupra a $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală din apartamentul XXXXX.

A fost obligat notarul Rita Jîntica de a elibera lui Dmitri Sibov, certificatul de moștenitor legal asupra a $\frac{1}{12}$ cotă-parte ideală din apartamentul XXXXX.

S-a dispus încasarea din contul Prascoviei Sibova în beneficiul Tatianeii Sibova, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în sumă de 2366 de lei și cheltuielile pentru serviciile de asistență juridică în sumă de 4000 de lei (68, 86-90).

Prin încheierea din 13 iulie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a corectat eroarea strecurată în dispozitivul hotărârii din 05 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central. S-a înlocuit numărul de identificare a SRL „Adamant” IDNO XXXXX cu numărul de identificare corect IDNO XXXXX (f.d. 80-81).

Prin încheierea din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă cererea Prascoviei Sibova cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal (f.d. 118-119).

La 01 octombrie 2018, Prascovia Sibova a declarat recurs împotriva încheierii din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu remiterea cauzei pentru rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanța de judecată nu a respectat normele de drept procedural și în concluzie a emis o încheiere ilegală.

Totodată, recurenta a invocat faptul că i s-a încălcat dreptul de acces la justiție prin faptul că la 05 iunie 2018 a fost pronunțată hotărârea instanței de fond, iar ultima

a primit-o la 03 iulie 2018, fiind convinsă că termenul de atac curge de la data recepționării hotărârii atacate cu apel. Astfel recurenta a considerat că cerința cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului este întemeiată.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă – termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 septembrie 2018.

Recurenta a recepționat copia încheierii contestate la 21 septembrie 2018, fapt confirmat prin copiei plicului anexat la materialele cauzei (f.d. 125).

Astfel, recursul declarat la 01 octombrie 2018 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Prascovia Sibova, întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea încheierii din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, admiterea cererii de repunere în termen și restituirea cauzei la Curtea de Apel Cahul pentru examinarea cererii de apel.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din materialele cauzei s-a stabilit că, la 20 martie 2018, Tatiana Sibova, Dmitri Sibov și Valentina Trohina au depus cerere de chemare în judecată împotriva Prascoviei Sibova, notarul Rita Jîntica, intervenient accesoriu Serghei Belicci cu privire la atribuirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 05 iunie 2018, a admis acțiunea integral.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 18 iulie 2018, apelanta/recurenta a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a cererii de apel, admiterea apelului casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii (f.d. 94, 111-113).

Prin încheierea din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, a fost respinsă cererea Prascoviei Sibova cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului fiind restituită cererea de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal, pe motiv că Prascovia Sibova nu a invocat care motive plauzibile ce ar justifica omiterea termenului de depunere a apelului (f.d. 118-119).

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel contestată, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată că instanța de apel

în mod pripit a ajuns la concluzia de respingere a cererii de repunere în termen și restituirea apelului depus de Prascovia Sibova.

În susținerea opiniei enunțate instanța de recurs reține prevederile art. 362 alin. (1) CPC, potrivit cărora termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Cu referire la prevederile enunțate, instanța de recurs constată că, într-adevăr dispozitivul hotărârii Judecătoriai Cahul, sediul Central a fost pronunțat la 5 iunie 2018, prin urmare termenul de 30 zile pentru depunerea cererii de apel, prevăzut de art. 362 alin. (1) CPC, a expirat la 5 iulie 2018.

În același timp se va reține că dispozițiile art. 362 alin. (3) CPC stipulează că repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Iar în conformitate cu prevederile art. 116 alin. (1) și (3) CPC, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Analizând circumstanțele speței prin prisma normelor de drept menționate, instanța de recurs conchide că încheierea recurată este adoptată cu aprecierea incompletă și eronată a probelor și circumstanțelor ce țin de temeiurile de repunere în termen a cererii de apel.

Așadar, din cererea de apel declarată de către Prascovia Sibova, în susținerea cererii de repunere în termen a apelului a fost invocat faptul că a recepționat dispozitivul hotărârii primei instanțe la 3 iulie 2018, însă din cauza faptului că are o vîrstă înaintată nu a avut posibilitate de a depune cerere de apel în termen de două zile.

Instanța de apel, ajungând la concluzia respingerii cererii de repunere în termen a apelului, a reținut în linii generale că Prascovia Sibova, recepționând hotărârea primei instanțe la 3 iulie 2018, a avut la dispoziție până la expirarea termenului legal, 2 zile pentru depunerea apelului în termen.

Constatând astfel, instanța de apel a trecut cu vederea că conform proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 25 aprilie 2018 și 5 iunie 2018, Prascovia Sibova nu a fost prezentă la examinarea cauzei (f.d. 65-67).

Totodată instanța de apel nu a supus aprecierii faptul că conform scrisorii de însoțire, dispozitivul hotărârii primei instanțe din 5 iunie 2018 a fost expediat în adresa recurenteii la 27 iunie 2018, adică cu încălcarea termenului prevăzut de art. 236, alin. (4) Cod de procedură civilă, care prevede că participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

În subsidiar, instanța notează că conform buletinului de identitate se confirmă faptul că Prascovia Sibova este născută la XXXXX, fiind o persoană cu vîrstă înaintată (f.d. 114).

Prin urmare, luând în evidență circumstanțele excepționale ale cauzei, în special, vârsta recurenteii, acțiunile instanței de judecată în ceea ce privește termenul expedierii dispozitivului hotărârii, instanța de recurs consideră că termenul de două zile pe care l-a avut la dispoziție recurenta pentru depunerea cererii de apel nu este un termen rezonabil, fapt ce indică la netemeinicia încheierii din 13 septembrie 2018 a instanței

de apel cu privire la respingerea cererii de repunere a apelului în termen și restituirea acestuia.

Un raționament subsidiar în susținerea acestei poziții constă în faptul că recurenta a depus cerere de apel la 18 iulie 2018, însă hotărârea motivată a primei instanțe a fost expediată în adresa recurenteii la 8 august 2018.

În conformitate cu art. 26 alin. (2) Cod de procedură civilă, contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecării și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

Astfel, instanța de recurs, reține că conform art. 26 alin. (4) Cod de procedură civilă, egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Din sensul normelor de drept citate se deduce că contradictorialitatea și egalitatea părților se asigură inclusiv prin acordarea unor termene rezonabile în realizarea efectivă a drepturilor procedurale, iar termenul de două zile pe care l-a avut dispoziție Pracoviei Sibova nu este rezonabil și încalcă dreptul acesteia la un proces echitabil.

În susținerea acestei opinii se va remarca și faptul că dreptul la o cale de atac este consfințit și în Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, în jurisprudența sa constantă Înalta Curte a reiterat că articolul 6 §1 din Convenție nu garantează dreptul la apel asupra unei hotărâri de primă instanță. Cu toate acestea, atunci când dreptul intern prevede un drept la apel, procedura respectivă va fi examinată ca o extensiune a procesului de judecată și, prin urmare, va constitui un drept garantat de articolul 6 din Convenție.

Distinct de cele relatate mai sus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral încheierea 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul și de a pronunța o nouă încheiere prin care a admite cererea de repunere a apelului în termen, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Cahul pentru judecarea cererii de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Prascovia Sibova.

Se casează încheierea din 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Cahul, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Tatiana Sibova, Dmitrii Sibov și Valentina Trohina împotriva Prascoviei Sibova, notarul Rita Jîntica, intervenient

accesoriu Serghei Belicci cu privire la atribuirea cotelor-părți ideale din bunul imobil și încasarea cheltuielilor de judecată, și se pronunță o nouă încheiere prin care:

Se admite cererea Prascoviei Sibova cu privire la repunerea în termen a apelului.

Se repune în termen cererea de apel depusă de Prascovia Sibova împotriva hotărârii din 05 iunie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Se remite cauza la Curtea de Apel Cahul pentru judecarea cererii de apel.

Decizia în partea remiterii cauzei spre judecare nu se supune niciunei căi de atac, în rest aceasta este irevocabilă

Președintele ședinței, judecător

Tatiana Vieru

judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu